

Obavijest o anketnom istraživanju putem pametnog telefona na temu 'Kultura u vašem svakodnevnom životu' (u okviru projekta Invent)

Verzija 29-4-2022

UVOD

Ovaj obavijesni list sadrži informacije o anketi na temu "Kultura u vašem svakodnevnom životu", koja se provodi putem pametnih telefona. Istraživanje se provodi u okviru velikog europskog projekta pod nazivom INVENT – *Europsko popisivanje društvenih vrijednosti kulture kao temelj uključivih kulturnih politika u globalizirajućem svijetu*. Projekt financira program Europske unije za istraživanje i inovacije Obzor 2020. Više obavijesti o projektu možete pronaći na poveznici <https://inventculture.eu/>.

Opći opis i cilj studije

U ovoj anketi, koja se provodi putem pametnih telefona, promatramo kako ljudi stariji od 18 godina diljem Europe **dolaze u dodir s kulturom u svom svakodnevnom životu i kako doživljavaju kulturu**. Cilj studije je dobiti točniju sliku o tome, kroz postavljanje pitanja u trenutku kada ljudi koriste kulturne sadržaje ili razgovaraju o kulturi. Stoga sudionici, putem svog pametnog telefona, dobivaju 4 kratka upitnika tijekom 7 dana. Sudionike će se u upitniku pitati o kulturnim aktivnostima koje planiraju, kulturnim aktivnostima koje doživljavaju u trenutku kad su primili upitnik ili su ih doživjeli neposredno prije toga, te kako se osjećaju. U upitniku će se pitati o kulturnim razgovorima i aktivnostima koje proživljavaju u trenutku kad su primili upitnik ili su ih doživjeli neposredno prije toga, te kako se osjećaju. Svaki od ovih upitnika vrlo je kratak: za ispunjavanje je potrebno oko 1 do 2 minute. Na početku studije sudionici dobivaju i kratku opću anketu kojom se traži neke osnovne informacije.

Upitnici mogu biti povezani s kulturnim događajima u organizaciji kulturnih organizacija. Istraživački projekt surađuje s nekoliko kulturnih organizacija koje su upoznate s cjelokupnim projektom i pristale su sudjelovati.

Obavijesti o projektu

NAZIV PROJEKTA	INVENT – <i>Europsko popisivanje društvenih vrijednosti kulture kao temelj uključivih kulturnih politika u globalizirajućem svijetu</i>
IME GLAVNIH ISTRAŽIVAČA	Prof. Dr. Susanne Janssen Dr. Marc Verboord
NAZIV ORGANIZACIJE	Erasmus škola povijesti, kulture i komunikacija Sveučilište Erasmus u Rotterdamu
IZVORI FINANCIRANJA	Program za istraživanje i inovacije Europske unije Obzor 2020, poziv „Društvena vrijednost kulture i utjecaj kulturnih politika u Europi”
SVRHA STUDIJE	Cilj projekta je identificirati elemente koji moraju biti nazočni u kulturnim politikama kako na europskoj tako i na nacionalnoj razini, kako bi se pomoglo ostvarenju strateških ciljeva Nove europske agende za kulturu.

Sažetak etičkih postupaka

Ovu anketu odobrio je Etički odbor ESHCC-a Sveučilišta Erasmus u Rotterdamu. Za anketu vrijede sljedeća pravila:

- Anketa putem pametnih telefona namijenjena je samo osobama koje imaju 18 godina ili više. Prije početka ankete svaki sudionik mora potvrditi da se ovo pravilo odnosi na njega ili nju.

- Studija ankete o pametnom telefonu sastoji se od 1 osnovnog upitnika i 4 upitnika koji se šalju sudionicima tijekom 7 dana.

- Sudjelovanje u anketi putem pametnih telefona je potpuno dobrovoljno, što znači da sudionici mogu odustati od sudjelovanja u bilo kojem trenutku. Na početku prvog upitnika svaki sudionik treba potvrditi da pristaje na dobrovoljno sudjelovanje („aktivni pristanak“). Čak i kada sudionici potpišu potvrdu o dobrovoljnom sudjelovanju, još uvijek mogu bez posljedica odustati od sudjelovanja u bilo kojem trenutku tijekom ankete putem pametnog telefona („pravo na odustajanje“). To se odnosi na sve upitnike koji se šalju tijekom istraživanja.

- Potvrđivanje izjave o obaviještenom pristanku u vezi sa sudjelovanjem u anketi putem pametnog telefona znači da se sudionici slažu da se informacije koje daju ispunjavanjem upitnika koriste za gore opisani istraživački projekt, pod strogim uvjetima navedenim u nastavku.

- Sve informacije koje sudionici daju ispunjavanjem upitnika tijekom istraživanja – dakle, svi odgovori na pitanja – bit će strogo povjerljivi. To znači da se izvješća koja koriste informacije iz rezultata ankete nikada ne mogu povezati s pojedinačnim sudionicima. Anonimnost sudionika u rezultatima istraživanja zajamčena je u svakom trenutku.

- Nalazi ove ankete koristit će se isključivo u svrhu akademskog istraživanja. To znači da se podaci iz ankete koriste za izvješća koja istraživači pišu za Europsku uniju, za akademske publikacije istraživača (u skladu s prijedlogom projekta), te za sekundarne analize drugih istraživača.

- Upitnici se šalju sudionicima putem aplikacije M-path. M-path je besplatna i sigurna aplikacija koju je izradilo Sveučilište u Leuvenu (Belgija). Sudionici preuzimaju aplikaciju i kontaktiraju istraživački tim putem aplikacije. Sudionici će zatim dobiti upitnike u različitim vremenima tijekom razdoblja istraživanja. Kada završi razdoblje od 6 dana u kojima se provodi istraživanje, sudionici mogu izbrisati aplikaciju sa svog telefona. Aplikacija se koristi samo za slanje upitnika i primanje odgovora sudionika. Ne preuzimaju se nikakvi drugi osobni podaci. Aplikacija također ne instalira kolačiće niti druge programe.

- Datoteke koje sadrže nalaze istraživanja čuvaju se na zaštićenom mjestu koje je dostupno samo glavnim istraživačima projekta i voditeljima podataka na sveučilištima koja surađuju u projektu. Kopije datoteka s podacima dostavljaju se Europskoj uniji kao dokaz o obavljenom radu.

- Datoteke s podacima koje sadrže odgovore na anketu ne sadrže podatke kojima se sudionici mogu identificirati (npr. adresu e-pošte ili druge podatke za kontakt). Takve informacije, kojima se sudionici mogu identificirati, samo su privremeno dostupne istraživačkoj agenciji koja provodi terenski rad i izbrisat će se nakon završetka terenskog rada na anketi. Istraživači na projektu nemaju pristup ovim podacima, kojima se sudionici mogu identificirati.

- Na temelju testiranja procijenjeno je da ispunjavanje jednog upitnika traje otprilike 1-2 minute. Sudionici nemaju mogućnost pritužbe ako smatraju da je ova procjena netočna, ali mogu prekinuti anketu u bilo kojem trenutku.

- Istraživači izjavljuju da su otvoreni i dostupni za pitanja tijekom i nakon sudjelovanja putem e-pošte (invent@eur.nl).

- Za probleme u vezi s istraživanjem ili bilo koje drugo pitanje u vezi s istraživačkim projektom, kontakt je službena osoba za zaštitu podataka na Sveučilištu Erasmus, Marlon Domingus, MA (fg@eur.nl).

Sažetak postupka anketiranja

- Anketa je osmišljena da bi se dobila informacija o tome kako pojedinci od 18 godina i stariji od 18 godina u Europi misle o kulturi s ciljem dobivanja doprinosa za razvoj nove kulturne politike za Europu. Istraživači su osigurali da se sve teme u anketi odnose na prijedlog projekta koji je odobrilo Europsko istraživačko vijeće.

- Potencijalni rizici/nelagoda za sudionike tiču se intenziteta studije. Od sudionika se traži da odgovore na upitnike 4 puta dnevno tijekom 7 dana. Istraživači vjeruju da su etički postupci dovoljni da se nose s tim rizicima. Prije svega, sudionici su dobili objašnjenje postupka. Drugo, sudionicima je objašnjeno da mogu odustati kad god žele, a u redu je i ako propuste određene obavijesti.

- Potencijalne koristi za sudionike odnose se na mogućnost davanja doprinosa razvoju nove europske kulturne politike. Sudionici također mogu dobiti uvid u svoje dnevne aktivnosti putem aplikacije koja se koristi.

- Dijeljenje rezultata istraživanja: Rezultati istraživanja dokumentirat će se u izvješćima za Europsku uniju, koji će biti dostupni na web stranici projekta. Broj, priroda i vrijeme ovih izvješća slijedit će opis u prijedlogu projekta.

Izjava o obaviještenom pristanku

Svi sudionici koji žele sudjelovati dužni su prije početka ankete potvrditi izjavu o obaviještenom pristanku, kojom naznačuju:

- da imaju 18 godina ili više;
- da razumiju i slažu se s etičkim smjernicama opisanim u ovom dokumentu;
- da je njihovo sudjelovanje u anketi dobrovoljno i da se imaju pravo u bilo kojem trenutku povući iz sudjelovanja bez navođenja razloga;
- da razumiju što se od njih očekuje tijekom studije;
- da znaju da će tijekom istraživanja na svoj telefon dobiti nekoliko upitnika sa zahtjevom da odgovore na njih;
- da omogućuju istraživačima korištenje informacija koje daju, unutar etičkog okvira opisanog u ovom dokumentu.

Prije nego što sudionici daju svoj pristanak, imaju prilike pročitati gore navedene informacije.

DETALJI PROJEKTA I UTVRĐENA ETIČKA POSTUPANJA

Ovaj opsežniji obavijesni list namijenjen je sudionicima koji žele znati više detalja, ali i kao obavijest EU projektnim službenicima, EU recenzentima projekta i drugim zainteresiranim stranama.

Obavijesti o projektu

NAZIV PROJEKTA	INVENT – <i>Europsko popisivanje društvenih vrijednosti kulture kao temelj uključivih kulturnih politika u globalizirajućem svijetu</i>
IME GLAVNIH ISTRAŽIVAČA	Prof. Dr. Susanne Janssen Dr. Marc Verboord
NAZIV ORGANIZACIJE	Erasmus škola povijesti, kulture i komunikacija Sveučilište Erasmus u Rotterdamu
IZVORI FINANCIRANJA	Program za istraživanje i inovacije Europske unije Obzor 2020, poziv „Društvena vrijednost kulture i utjecaj kulturnih politika u Europi”
SVRHA STUDIJA	Cilj projekta je identificirati elemente koji moraju biti nazočni u kulturnim politikama kako na europskoj tako i na nacionalnoj razini, kako bi se pomoglo ostvarenju strateških ciljeva Nove europske agende za kulturu.
POSTUPAK ISTRAŽIVANJA	<p>Projekt se sastoji od različitih faza i metoda prikupljanja podataka. Projekt se usredotočuje na mišljenja, percepcije i ponašanja građana povezana s razvojem kulture u današnjem društvu. U usporedbi s ranijim studijama, ovo istraživanje (a) posvećuje posebnu pozornost „svakodnevnoj kulturi“ građana, (b) utjecaju društvenih megatrendova globalizacije, europskih integracija i migracija, digitalizacije i rastućih društvenih nejednakosti te (c) koristi različite metodologije (ankete, intervjue, fokusne grupe, analizu društvenih medija, anketu putem pametnih telefona) kako bi pružio otvoreniji prikaz onoga što građani smatraju važnim u kulturi, koji ide „odozdo prema gore“. Ovakvi uvidi građana opremit će kreatore javnih politika s učinkovitim alatima za mjerenje, razumijevanje i povećanje učinka kulturnih politika.</p> <p>Istraživanje o pametnim telefonima – na koje se odnosi ova obavijest – sastoji se od niza kratkih upitnika o svakodnevnom životnim kulturnim susretima među europskim građanima u 9 zemalja. Anketa će se provoditi putem aplikacije koju sudionici mogu preuzeti.</p>

Istraživački postupak - anketa

U ovoj anketi putem pametnih telefona promatramo kako ljudi od 18 i više godina diljem Europe dolaze u dodir s kulturom u svom svakodnevnom životu i kako doživljavaju kulturu.

U istraživanju sudionici dobivaju 4 kratka upitnika tijekom 7 dana putem svog pametnog telefona. Pitanja u upitniku se odnose na raspoloženje sudionika u tom trenutku te o aktivnostima ili razgovorima vezanim uz kulturu u kojima su možda tada sudjelovali.

Upitnik će pitati o kulturnim aktivnostima koje planiraju, kulturnim aktivnostima koje doživljavaju u tom trenutku ili su ih doživjeli neposredno prije nego što su primili upitnik, te kako se osjećaju. Svaki ovaj upitnik je vrlo kratak: za njegovo ispunjavanje potrebno je oko 1 do 2 minute. Na početku studije sudionici dobivaju i kratku opću anketu koja traži neke osnovne informacije.

Pojam kulture ovdje je široko definiran i može se odnositi na glazbu, televiziju, knjige, hranu, mjesta za izlaske, kreativne hobije, sport, modu, politiku, različite vrste igara, poznate osobe itd. Zanima nas steći spoznaje o svakodnevnom kulturnim aktivnostima ljudi i o tome kako one utječu na dobrobit i društvenu koheziju.

Anketni upitnik izradili su istraživači koji sudjeluju u projektu i sadrži doprinose iz svih zemalja uključenih u projekt. Anketni upitnik testiran je u svakoj zemlji na temelju prve verzije prijevoda.

Komentari i prijedlozi uključeni su u novu verziju. Zatim su istraživači identificirali moguće probleme prijevoda i raspravljali o njima, što je dovelo do druge verzije prijevoda. Zatim su sve prijevode provjerili profesionalni prevoditelji.

Konačna verzija anketnog upitnika (prijevoda) poslana je odboru za Etičkom odboru Sveučilišta Erasmus u Rotterdamu, zajedno s ovim obavijesnim listom i potrebnim informacijama u zemlji o kojoj je riječ. Etičko odobrenje je priskrbljeno.

U svakoj zemlji, konačnu verziju anketnog upitnika (prijevoda) programirao je lokalni istraživački tim u aplikaciji M-path.

Struktura ankete i obrazloženje pitanja

Istraživači su se pobrinuli da se sve teme obrađene u anketi odnose na prijedlog projekta koji je odobrilo Europsko istraživačko vijeće. Istraživači su se pobrinuli da sva pitanja budu formulirana tako da budu konkretna, da se na njih može odgovoriti i da su neutralna, u skladu sa standardnim smjernicama za nacrt ankete.

Anketni upitnik sastoji se od sljedećih dijelova.

1. Osnovne značajke i demografija

Pitanja u ovom dijelu odnose se prije svega na demografske podatke koji su potrebni da bi se provjerilo je li ostvareni uzorak sudionika reprezentativan za ukupnu populaciju. Stoga pitamo o *spolu, dobi, najvišoj obrazovnoj razini i mjestu gdje ispitanik živi*. Većina ovih značajki također je relevantna za središnja pitanja projekta. Projekt će ispitati razlikuju li se percepcije i iskustva kulture, te mišljenja o širem kulturnom razvoju i kulturnoj politici među različitim društvenim skupinama u Europi. Kako bi doznali što bi europski građani željeli da bude uključeno u europsku javnu politiku, važno je razumjeti razlike između spolova, dobnih kategorija, osoba s različitim razinama obrazovanja i/ili zanimanja te osoba koje žive u različitim dijelovima zemlje. Neke razlike u pozadini mogle bi objasniti različita mišljenja ili potrebe.

2. Iskustva s kulturom u svakodnevnom životu

Jedan od temeljnih ciljeva projekta je bolje razumjeti koje aspekte kulture europski građani smatraju važnima, u kojim aktivnostima sudjeluju i kako je to povezano s njihovom dobrobiti i povezanošću s drugima. U studiji putem pametnih telefona posebno se usredotočujemo na kulturu svakodnevnog života. Postoje tri različite verzije ili staze studije putem pametnog telefona. Ovaj odvojak studije temelji se na slobodnom formatu u obliku vođenja dnevnika.

Pitanja u ovom dijelu studije odnose se na to u kojim kulturnim aktivnostima ljudi sudjeluju tijekom dana i koje su razgovore o kulturi vodili tijekom dana za vrijeme trajanja istraživanja. Dodatno pitanje kojim se bavimo je s kim su razgovarali o kulturnim sadržajima, s kim su sudjelovali u kulturnim događajima, gdje su bili i kako su doživjeli navedene kulturne sadržaje.

Očekivani/potencijalni rizici/nelagoda

Istraživači kao najvažniju nelagodu vide intenzitet studije. Od sudionika se traži da odgovore na upitnike 4 puta dnevno tijekom 7 dana. Istraživači vjeruju da su etički postupci dovoljni za nošenje s tim rizicima. Ponajprije, sudionici su dobili objašnjenje postupka. Kao drugo, sudionicima je objašnjeno da mogu odustati kad god žele, a u redu je i ako propuste određene obavijesti.

Istraživači također napominju da su se u izradi ankete vodili najboljim praksama u pogledu metodologije. Konkretno, tijekom cijelog procesa konzultiran je Otvoreni priručnik metodologije uzorkovanja iskustava¹.

Potencijalne koristi

Istraživanje je dio istraživačkog projekta koji se bavi urgentnim društvenim problemom: kako Europa može bolje udovoljiti potrebama svojih građana u smislu kulture? Ovo se pitanje postavlja na pozadini većih društvenih zbivanja koja utječu na svakodnevni život građana, kao što su sve veća globalizacija, imigracijski tokovi i digitalizacija.

Istraživanje putem pametnih telefona generirat će spoznaje o kulturnim iskustvima građana u svakodnevnom životu, koja kreatori politike često ne uzimaju u obzir. Iako ispitanici možda neće naići na neposredne koristi od sudjelovanja, postoji korist od prenošenja njihova mišljenja „prema gore“. Pristupom odozdo prema gore, istraživanje omogućuje sudionicima da daju doprinos europskoj javnoj politici, omogućujući im da kasnije – nadamo se – vide i učinke toga. U općenitijem smislu, istraživanje ima za cilj smanjiti jaz između građana i politike u Europi.

Neposredna prednost za sudionike je da putem aplikacije dobivaju uvid u vlastito ponašanje i osjećaje tijekom istraživanja.

Dijeljenje rezultata

Rezultati istraživanja dokumentirat će se u izvješćima za Europsku uniju, koja će biti dostupna na mrežnoj stranici projekta. Broj, priroda i vremensko pojavljivanje ovih izvješća slijedit će opis u prijedlogu projekta.

U kasnijoj fazi, napisat će se akademski članci koji će koristiti podatke ankete. Ovi će članci biti objavljeni u "formatu otvorenog pristupa", što znači da su dostupni bez plaćanja licencnih naknada izdavačima. Svi objavljeni akademski članci oglasit će se na mrežnoj stranici projekta.

Povjerljivost

Podaci koji se prikupljaju putem ankete tretiraju se kao povjerljivi podaci. To znači da kada istraživači izvješćuju o nalazima ankete, poduzimaju se svi mogući naponi kako bi se osiguralo da čitatelji izvješća ne mogu identificirati koji je sudionik dao koji odgovor. Sudionici ostaju anonimni u svim izvještajima koji koriste podatke ankete. Ta se povjerljivost uspostavlja na više načina.

Ponajprije, podaci koji se odnose na identitet sudionika (npr. e-mail adresa ili drugi podaci za kontakt) čuvaju se odvojeno od odgovora koje sudionici daju.

Podaci uključeni u analizu podataka i izvješće o istraživanju (faza analize podataka i faza izvješćivanja) ne mogu se pratiti unatrag do osoba koje se mogu identificirati.

Kao drugo, anketa ne sadrži pitanja koja mogu identificirati pojedince. Nema pitanja koja zahtijevaju razinu pojedinosti ili specifičnosti koja se može značajno identificirati.

Konačno, izvješća će uglavnom predstavljati nalaze u zbirnom formatu. To znači da se najvećim dijelom prikazuju statistički sažetci odgovora za određene skupine ispitanika. Odgovori na otvorena pitanja iz ankete mogu se iznositi pojedinačno, ali se neće otkrivati tko je dao taj konkretan odgovor.

---

¹ Myin-Germeys, I. & Kuppens, P. (2021). The Open Handbook of Experience Sampling Methodology. Second edition. Leuven: REAL. ISBN: 9798417682889.

Ukratko, svi izravni identifikatori uklonit će se iz različitih skupova podataka, kao i neizravni identifikatori koji nisu bitni za ponovnu upotrebu podataka. Nadalje, razina pojedinosti određenih neizravnih identifikatora (primjerice geografskih informacija, profesije/zanimanja) bit će smanjena (na primjer, agregiranjem) prilikom dijeljenja podataka s drugima ili njihovog arhiviranja u javnoj arhivi.

Pohrana i zaštita podataka

Konzorcij će koristiti Research Drive kao sigurno okruženje za pohranu, razmjenu i obradu podataka. EUR, kao koordinator projekta INVENT, potpisao je ugovor za obradu podataka sa SurfSara Research drive. SurfSara Research drive posjeduje certifikat ISO27001 i provodi sljedeće sigurnosne mjere (u smislu pouzdanog rješenja za pohranu):

- 1) Šifriranje na strani poslužitelja
- 2) Podaci šifrirani u prijenosu (SSL) (Qualys SSLtest, ocjena A)
- 3) Opcije za šifriranje podataka u mirovanju
- 4) Godišnje revizije
- 5) Sigurnost: postupak i testiranje olovkom
- 6) Usklađenost sa standardnim okvirom SURF za usluge u oblaku, AVG & GDPR
- 7) Pregledi izvornog koda
- 8) Stroga kontrola pristupa podatkovnom centru
- 9) Pohranjeni podaci također će se provjeravati na zlonamjerni softver (u dogovoru s institucijama)
- 10) Redovito se obavljaju skeniranja ranjivosti.
- 11) SURFsara posjeduje ISO/IEC27001 certifikat (standard informacijske sigurnosti)
- 12) Kada se datoteke izbrišu, bit će pohranjene kao sigurnosna kopija do 30 dana (u izbrisanim stavkama)
- 13) Svakih 24 sata napravit će se sigurnosna kopija u slučaju katastrofe za sve projekte koji se mogu oporaviti (ne po zasebnom projektu već za sve projekte odjednom)
- 14) Opcija arhiviranja podataka na traci u svakom trenutku koji projekt zahtijeva
- 15) Monitoring 24/7 obavljat će SURFSara. Izvješća na zahtjev

Dio ovih osnovnih tehničkih sigurnosnih mjera je i 2-faktorska autentifikacija, koja osigurava da se podaci pohranjuju iza dva sigurnosna sloja.

Pravo na povlačenje

Svi sudionici imaju pravo povući se iz sudjelovanja u anketi u bilo kojem trenutku. To je također jasno navedeno u podacima o pristanku na početku ankete.

Sudionici nemaju pravo povući svoje podatke nakon što su ispunili anketu i poslali odgovore. Osigurat ćemo da se podaci ne mogu povezati s pojedinačnim ispitanicima. Stoga će biti teško povući podatke nakon što ispitanici popune anketu, ali ispitanici mogu odustati u bilo kojem trenutku tijekom svog

sudjelovanja. Ispitanici koji napuste anketu tijekom sudjelovanja mogu signalizirati u polju za komentare upitnika da žele povući podatke koje su dali do trenutka kada su odlučili odustati.

Izjava o suglasnosti

Svi sudionici koji žele sudjelovati moraju prije početka ankete potvrditi izjavu o obaviještenom pristanku, kojom naznačuju da:

- Imaju 18 godina ili više;
- razumiju i slažu se s etičkim smjernicama opisanim u ovom dokumentu;
- Njihovo sudjelovanje u anketi je dobrovoljno;
- Omogućuju istraživačima korištenje informacija koje daju, unutar etičkog okvira opisanog u ovom dokumentu.

Ovo je dobrovoljni informirani pristanak koji je po svojoj prirodi aktivan, što znači da:

- Sudionicima se daje slobodan izbor hoće li sudjelovati ili ne;
- Sudionici su obaviješteni o sadržaju i ciljevima ankete, posljedicama njihova sudjelovanja i načinu na koji će se informacije koje daju koristiti;

Prije nego što sudionici potpišu obrazac za suglasnost, imaju priliku pročitati ovaj informativni list putem uključene poveznice;

- Od sudionika se traži da daju aktivnu suglasnost: trebaju označiti okvir za pristanak kako bi potvrdili da su razumjeli uvjete istraživanja i dobrovoljno pristaju na sudjelovanje.